

Aftenposten 29. 10. 38

Det eneste som kan redde verden er en ny ånd, sier Københavns domprost, dr. teol. Paul Brodersen.

Som tidligere omtalt i Aftenposten, innleder Oxfordgruppen en større kampanje i Norge med to store møter imorgen i Det nye Teater og Det Norske Teatret. Interessen for disse møter har vært så stor at der nu ikke er nogen billetter igjen, iallfall til møtet i Det nye Teater. Til møtet kommer som nevnt en rekke utenlandske talere, fra Finland således filmfotograf Runeberg (en ætling av dikteren) og student Ilpo Sirkka, fra Sverige forfatterne Bertil Malmberg og Harry Blomberg, fru Karin Stolpe og posttjenestemann Ture Oskarsson og fra Danmark stiftsprost i København, dr. theol. Poul Brodersen. Fra Nederland kommer en politiker, Jan de Bordes, som i mange år har arbeidet ved det finansielle sekretariat i Folkeforbundet.

Vi hadde igår besøk av stiftsprost Brodersen og en av møtets norske arrangører, professor Elliv Skard, som forteller at bakgrunnen for den kampanje som nu innledes, er den internasjonale situasjon. — Man vil her få det kristne budskap tolket ut fra forskjellige seksjoner av livet. Representanter for de forskjellige yrker og samfundslag vil vise at kristendommen har svar, ikke bare på de personlige, men også på de store sociale og nasjonale spørsmål; og vi mener at Norden her i dag har en særlig forpliktelse.

Vi spør stiftsprost Brodersen hvordan Oxfordgruppens stilling er i Danmark.

— Det er ikke tvil om — sier han — at gruppen har virket som en inspirerende kraft i vårt folk. Den har virket for en ny moralsk oprustning, og det er på den linje vi må videre frem, — fordi vi ser at det eneste som kan redde verden, er en ny ånd. Den krise vi er inne i, er i virkeligheten en moralsk krise, fordi den kristne morals normer i så høy grad har mistet sin makt over den enkelte og samfundet. Det mest aktuelle spørsmål idag er hvordan kristendommens prinsipper kan få ny kraft i folkenes liv. Jeg ser det slik at svaret herpå er det som Oxfordgruppen gir: at de enkelte får kraft til å leve og handle ut fra kristen ånd, og at der mellom dem skapes et fellesskap som kan bli bærer av en moralsk inspirasjon for hele folkets liv. Der er ikke noget større jeg

kan vie mitt liv til enn at denne ånd og denne moralske oprustning må vinne frem i Norden, og bli så sterk at vi har noget virkelig å gi verden. Jeg er klar over at dette stiller ikke mindre krav til oss enn en krig vilde gjøre; men dette er det viktigste positive motstykke til krigens ødeleggelser. Vi er jo rede til å bringe uhyre ofre for det militære forsvar. Skal vi bringe mindre ofre for å skape en virkelig fred?

— Hvordan stiller den danske kirke og de kristelige organisasjoner sig til Oxfordgruppen?

— Holdningen er noget forskjellig. Jeg mener at hvis kirken skal fylle den plass i vårt folks liv som den er bestemt til, må den kristne ånd settes inn i folkets liv gjennom mennesker som vil leve sitt liv under Guds ledelse. Kristi ånd har for mig ofte været holdt på avstand fra de praktiske ting i livet. Men vi ser at hvor denne ånd virkelig anvendes på de praktiske livsforhold, der løser den konflikter og skaper sant fellesskap.

— Men Oxfordgruppen taler om en kristen verdensrevolusjon og løsning også av internasjonale spørsmål, slik at man f. eks. for fremtiden kan undgå kriser av den art som vi nettop har gjennomlevet. Er man ikke da litt for optimistisk?

Professor Skard svarer: — La oss først holde oss klart for øie situasjonens komplette håbløshet, hvis vi bare regner med de krefter som hittil har ført det store ord. Vi har sett en circulus vitiosus av urett til den ene eller annen side, og vi har sett at vold ustanselig skaper bare vold, og man må ganske ærlig her gi pessimistene rett. Men spørsmålet er så om der kan settes inn nye krefter, om denne determinerte marsj mot undergangen kan avbrytes, d. v. s. om der kan skje et mirakel. Ut fra det syn får de små ting en viss betydning, d. v. s. hvis man kan påvise at her er det skjedd noget nytt, her foreligger virkelig en ny start. Og der er idag et stadig stigende antall av mennesker som kan si med den fulleste og mest nøkterne ærlighet at i mitt liv har Gud skapt noget nytt. Dette er aldri en privataffære, idet Guds kraft alltid er noget som straks virker utad, og på møtene imorgen vil der bli lagt frem adskillig materiale som klart viser dette. Om denne optimisme kan foregå så raskt at en ny katastrofe kan avverges, det avhenger av om vi, enkeltvis, vil gi Guds revolusjonerende kraft å lede vårt liv.

Så vidt professoren.

Næste ledd i den kampanjen som gruppen setter i gang, blir et offentlig møte i Calmeyergatens misjonshus mandag aften. Til dette blir det adgang for alle. De fleste av de utlendinger som er kommet til byen, vil tale også i Calmeyergatens misjonshus.

OXFORDGRUPPEN I DET NYE TEATER

Nationen — 29. 10. 38

Imorgen har Oxfordgruppen leid Det nye teater i Oslo til et stort møte kl. 13. En mengde personer er innbudt, og hvis tilslutningen blir større enn lokalet kan rumme, har man sikret sig Det norske teatret som reserve.

Blandt de innbudte er regjeringens medlemmer, Stortinget, biskopene, medlemmer av diplomatiet og av bystrene i Oslo og Aker, forøvrig representanter for videnskap og kunst, politiske partier, pressen o. s. v.

Der kommer talere fra hele Norden. Fra Sverige kommer dikteren Bertil Malmberg og hans hustru, fru Karin Stolpe, forfatteren Harry Blomberg og posttjenestemann Thure Oskarsson fra Dalarne. Denne siste er varamann til riksdagen for det svenske arbeiderparti. Fra Danmark kommer stiftsprost Paul Brodersen, Kjøbenhavn. Fra Finnland kommer en del unge studenter og arbeidere som har deltatt i striden mellom finsk og svensk islett i Finnlands politikk.

Fra Norge er forskjellige næringsgrener og interesser representert blandt talerne. I innbydelser heter det bl. a.:

«Bakgrunnen for møtet er verdenssituasjonen, som i Norden har fremkalt rådløshet og angst. Gjennom nordiske bedriftsledere, arbeiderførere, forfattere og nasjonalitetsforkjempere vil vi prøve å vise veien ut av den permanente krisetilstand og inn i et folkefellesskap med fred og forståelse.»

OXFORDGRUPPEN arrangerer som før nevnt imorgen, møte i Det nye teater. Talere blir finnene filmfotograf Fred. Runeberg og student Ilpo Sirkka. De svenske: forfatterne Bertil Malmberg, Harry Blomberg, fru Karin Stolpe og posttjenestemann Ture Oskarsson. Fra Danmark: stiftsprost dr. theol. Paul Brodersen.

Nationen — 29. 10. 38

Kan der skapes en åndelig „Oslo-front“?

Vi må få en utenrikspolitikk basert på en ny ånd, —
Aftenposten på kjærlighet mellom folkene.

29.10.38

Blandt de utenlandske talere ved Oxfordgruppens store møter imorgen og mandag er en kjent hollender, Jan de Bordes. Han var tidligere embedsmann i det hollandske utenriksdepartement, og har senere i 16 år været knyttet til Folkeforbundets sekretariat.

— Vi hollendere, — sier han i en samtale i formiddag, har en taknemlighetsgjeld å betale overfor Norge, og da redaktør Ramm nu bad mig komme hit, tok jeg med glede imot innbydelsen. Ca. 200 skandinaver var ifjor i Nederland på det store gruppemøte i Utrecht, og vi føler oss spesielt knyttet til Norge og Norden. Det jeg så på dette møte var av den art at det fikk mig til å gi op mitt arbeide i Genf og gå helt inn for det arbeide som Oxford-gruppen har tatt op, og jeg ser det nu som min opgave å hjelpe til å skape en ny ånd i Nederland, en moralsk oprustning. Ved møtet i Utrecht ifjor blev det klart at der i Nederland er en virkelig hunger efter et slikt åndelig budskap, og avisene skriver nu stadig om denne moralske oprustning.

Som De erindrer, var nettopp dette også innholdet av det budskap som dronning Wilhelmina for en tid siden offentliggjorde, og det har bl. a. fått tilslutning i to åpne brev i pressen fra 11 av de mest innflydelsesrike personer i Nederland; blandt disse er flere tidligere ministre, visepresidenten for Privy Council, høiesteretts justitiarius og presidenten for Royal Dutch Oil. Vi begynner å se at vi har ansvar også for andre land. Nederland er som bekjent en av «Oslo-statene»; vi burde også få en åndelig Oslo-front, som kunde skape kjærlighet mellom folkene. Men det vil bare være mulig hvis vi selv praktiserer kjærligheten oss imellem, og mellom gruppene, klassene i vårt eget land.

— Tror De det vil være mulig å skape en slik ny ånd mellom folkene?

— Jeg ser iallfall ingen annen utvei ut av den nuværende krise. I 20 år har verden gjort store anstrengelser, under utfoldelse av megen idealisme, og idag befinder vi oss allikevel i en verre situasjon enn i 1914. Folk begynner å innse at man må gå dypere for å finne ondets rot. Alle våre problemer, sociale, økonomiske, internasjonale, gjelder egentlig forhold mellom mennesker, — de kan alltid i siste instans føres tilbake til forhold mellom individer. Det blir da

Jan de Bordes, fotografert av Aftenposten i formiddag.

et spørsmål om hvad som egentlig driver, leder disse individer. Hvorfor blev Versaillesfreden en slik fiasko? Fordi de som bestemte den var ledet av hat, frykt, begjær, egoisme. Kan vi få en utenrikspolitikk som er basert på noget annet? Jeg tror det vil være mulig. Men den kan bare komme fra statsmenn som i sitt eget liv har funnet svaret på dette spørsmål.

Mandag 31. oktober 1938.

Arbeiderbladet
IDAG

Det blev sagt på et kirkemøte at Oxfords reklamemetoder var forkastelige. Men ved disse metodene lyktes det Oxford å fylle teatrene i Oslo. Gruppen spilte for fullt besatte benkerader, og taterkrisen er over. Det var agitert med at arbeidsgivere og arbeiderledere skulde fremlegge sitt syn på den nye verdenssituasjon, men efter referatene å dømme hadde de fått forfall. Det var et stort svensk innslag i programmet, men ingen sensasjonelle nyheter innen den norske talerekke. Det blev talt om den forvandlende kraft som utstråler fra Oxford og at denne kunde virke bestemmende inn på verdenssituasjonen. Men måten det skulde skje på, var det ingen som visste.

Oxfordgruppen planlegger et større fremstøt i Oslo nu. Der vil til uken bli holdt flere offentlige møter og man venter en rekke utenlandske gruppefolk, bl. a. stiftsprost Brodersen fra Kjøbenhavn, de svenske forfattere Blomberg, Stolpe og Malmberg og et par engelskmenn som har arbeidet gjennom lengere tid i Øst-London.

Bymisjonæren 29.10.38